Dashboard tweede Monitor Tilburg onder Corona augustus 2020

Dashboard Tilburg onder Corona

Inleiding
In de 'Monitor Tilburg onder Corona' worden beelden (beschrijvend), feiten, cijfers en trends bij elkaar gebracht met als doel de gevolgen van Corona te monitoren. Het Tilburgse dashboard is onderdeel van deze monitor en moet in die samenhang worden gelezen. In samenhang met de beschrijving van de belangrijkste gevolgen ontstaat er een beeld van wat er gaande is in de stad. Dit dashboard bevat de cijfers over de periode tot augustus (dan wel een kortere periode).

Meten leidt tot nog meer willen weten! Bij het Tilburgs dashboard willen we een goede balans vinden tussen de behoefte aan informatie, in hoeverre die informatie past binnen het doel dat we met de Monitor beogen en wat qua feiten, cijfers en trends technisch haalbaar is.

Opzet van het dashboard
Het dashboard volgt de indeling van de begroting en monitor (stad-veld) en kent de volgende opbouw:

- Vaste indicatoren. Dit zijn indicatoren die stabiel en betrouwbaar zijn en geschikt om gedurende langere tijd en in hoge frequentie te volgen. Waar mogelijk proberen we deze indicatoren te detailleren met onderliggende cijfers of te verdiepen naar wijk/buurt.

- Overige indicatoren. In het dashboard worden naar behoefte cijfers en feiten gepresenteerd door middel van indicatoren die minder frequent beschikbaar komen of die maar een bepekte periode van belang zijn. Het kan gaan om macrocijfers die als dat zinvol en mogelijk is, worden vertaald naar de Tilburgse situatie.
In het dashboard kan een bepaald thema worden uitgelicht.

Dashboard Tilburg onder Corona

- Burgerpanel en bedrijvenpanel. In een frequentie van ongeveer 3 maanden leggen wij korte vragenlijsten voor aan beide panels. Het gaat om een kwalitatieve vragenlijst waarin aan aantal vragen steeds terugkeert en specifieke vragen worden toegevoegd die inspelen op de actualiteit. In dit tweede dashboard vindt u een samenvatting van de vragenlijst die bij het burgerpanel en inwoners is uitgezet. Er is voor de tweede monitor geen uitvraag gedaan bij bedrijven. Voor de derde monitor staat dit wel gepland.

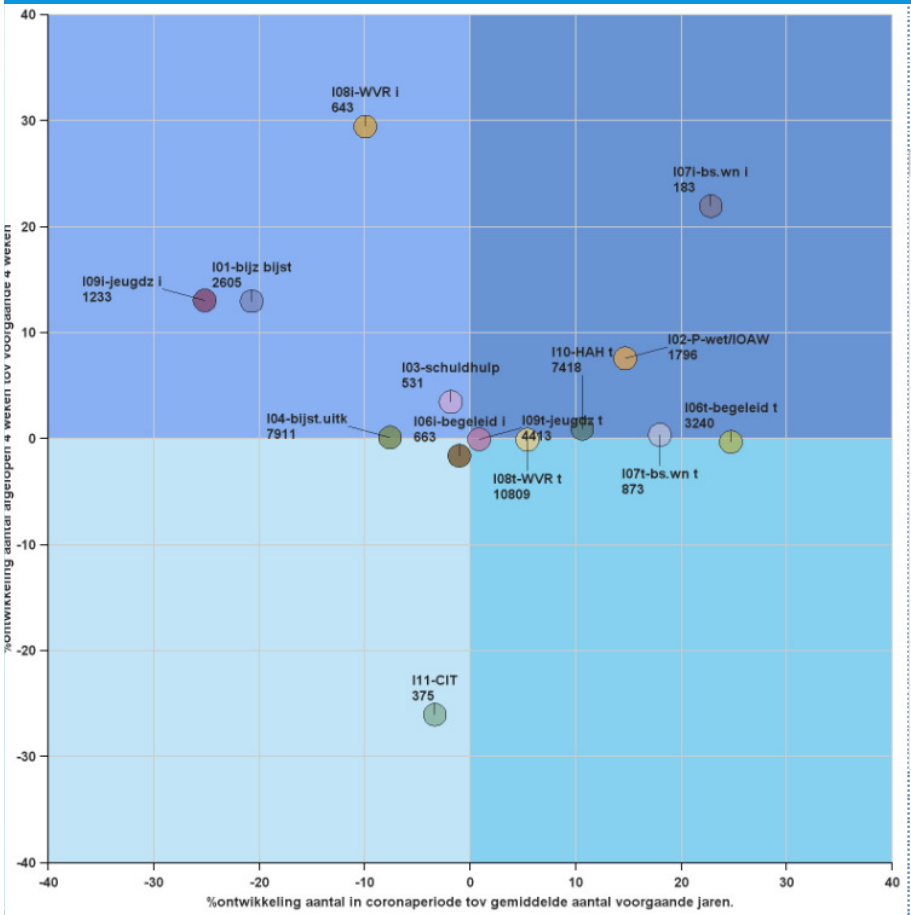
Leeswijzer

In het dashboard wordt de beweging in de ontwikkelingen inzichtelijk gemaakt. Daarvoor worden resultaten in de coronaperiode, vergeleken met het gemiddelde in diezelfde periode in de afgelopen 4 jaar (2016-2019) én de laatste 4 weken met de resultaten in de 4 weken/maand daaraan voorafgaand. Zo ontstaat in vier kwadranten zicht op hoe de indicator zich ontwikkelt. De kwadranten zijn neutraal. Voor een conclusie of dat positief, neutraal dan wel negatief is, is een nadere duiding nodig. In de tabel worden de aantallen weergegeven die zijn gemeten en de beweging in %.

1. Links boven: ten opzichte van het gemiddelde van de afgelopen jaren neemt het aantal af, ten opzichte van de vorige periode van 4 weken/maand, neemt het aantal toe.
2. Links onder: ten opzichte van het gemiddelde van de afgelopen jaren neemt het aantal af, ten opzichte van de vorige periode van 4 weken/maand, neemt het aantal eveneens af.
3. Rechts boven: ten opzichte van het gemiddelde van de afgelopen jaren neemt het aantal toe, ten opzichte van de vorige periode van 4 weken/maand, neemt het aantal eveneens toe.
4. Rechts onder: ten opzichte van het gemiddelde van de afgelopen jaren neemt het aantal toe, ten opzichte van de vorige periode van 4 weken/maand, neemt het aantal af.

Inclusieve stad

indnr	Onderwerp	ontwikkeling 1	ontwikkeling 2
I01	Aanvragen bijzondere bijstand	-21% 3286 2605	13% 501 566
I02	Aanvragen P-wet en IOAW	15% 1566 1796	8% 277 298
I03	Aanvragen schuldhulp	-2% 541 531	3% 115 119
I04	Huishoudens met bijstandsuitkering (excl totzo)	-8% 8562 7911	0% 7.253 7261
I06i	WMO indicaties Begeleiding (instroom)	-1% 670 663	-2% 188 185
I06t	WMO indicaties Begeleiding (totaal unieke cliënten)	25% 2598 3240	0% 2.992 2983
I07i	WMO indicaties beschermd wonen (instroom)	23% 149 183	22% 41 50
I07t	WMO indicaties beschermd wonen (totaal unieke cliënten)	18% 740 873	0% 825 828
I08i	WMO indicaties WVR (instroom)	-10% 714 643	29% 146 189
I08t	WMO indicaties WVR (totaal unieke cliënten)	5% 10253 10809	0% 10.427 10417
I09i	Jeugdzorg indicaties (instroom)	-25% 1648 1233	13% 322 364
I09t	Jeugdzorg indicaties (totaal unieke cliënten)	1% 4376 4413	0% 3.910 3908
I10	WMO Hulp aan huis (totaal unieke cliënten)	11% 6706 7418	1% 7.080 7147
I11	Meldingen Crisis Interventie Team	-3% 388 375	-26% 73 [illegible]

Legenda

Ontwikkeling 1: percentage toe- of afname van het aantal dit jaar in de corona periode in vergelijking met het gemiddelde aantal (over dezelfde periode) van de voorgaande jaren.
Ontwikkeling 2: percentage toe- of afname van het aantal in de afgelopen 4 weken/maand in vergelijking met het aantal van 4 weken/maand eerder

ontwikkeling 1 en ontwikkeling 2 nemen toe
ontwikkeling 1 neemt toe, ontwikkeling 2 neemt af
ontwikkeling 1 neemt af, ontwikkeling 2 neem toe
ontwikkeling 1 en ontwikkeling 2 nemen af

gemiddelde over dezelfde periode van de afgelopen jaren
totaal aantal coronaperiode
aantal voorgaande 4 weken/maand
aantal afgelopen 4 weken/maand

Inclusieve stad: sociaal en veerkrachtig

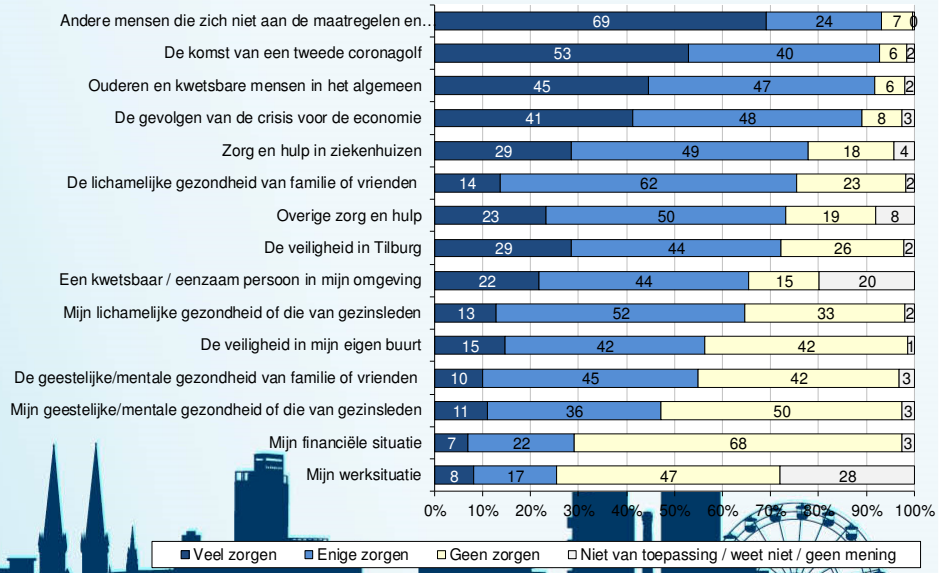
Enquête maatschappelijke gevolgen Corona
In april 2020 is door burgerpanel en inwoners een vragenlijst ingevuld over de maatschappelijke effecten van het coronavirus. In juli is een tweede peiling uitgezet. Verderop in het dashboard wordt daar uitgebreider op ingegaan. Voor Sociaal en veerkrachtig zijn onder meer de volgende resultaten van belang.

Veranderingen in zorggebruik
- Het aantal inwoners dat vrijwilligerswerk is gaan doen is toegenomen met 2 %. Voor mantelzorg is de toename 4%.

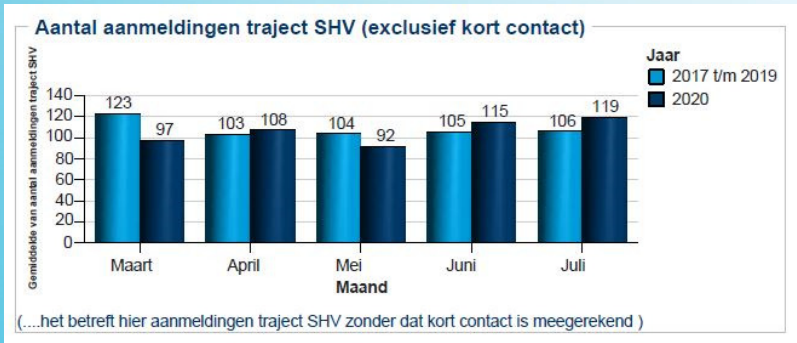
Gevolgen voor leefstijl en mentale gezondheid
- 50% inwoners voelen zich eenzamer sinds de Coronacrisis
- 65% Tilburgers maakt zich (enige) zorgen om zijn of haar lichamelijke gezondheid (of die van een gezinslid), een toename van 54% naar 65%.
- 47% van de Tilburgers maakt zich zorgen over de mentale gezondheid (of die van een gezinslid).
- 85% geeft aan gezonder (20%) of even gezond te leven.
- 47 % inwoners geeft aan minder te sporten (binnen of buiten), 25% sport/beweegt minder in de openbare ruimte.

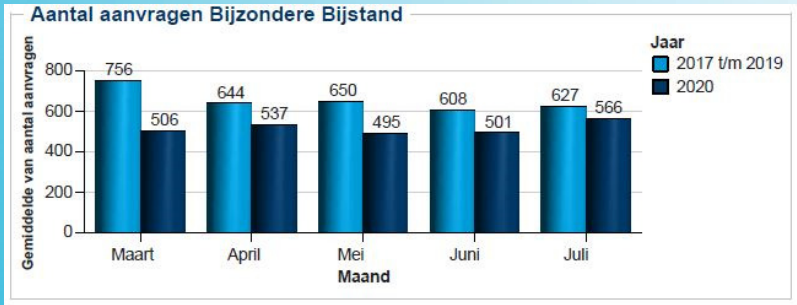
Financiële druk
- 29% van de Tilburgers geven aan zich veel of enige zorgen te maken om hun financiële situatie (was 27% in april).

In hoeverre maakt u zich op dit moment zorgen over...?

Inclusieve stad: bestaanszekerheid

Schuldhulpverlening

Voor de schuldhulpverlening zien we vanaf april een lichte stijging in de aanmeldingen. Het verschil met het gemiddelde van voorgaande jaren is klein. De verwachting/zorg is dat dit verder en sterker gaat stijgen als de rijksregelingen aflopen en de economische impact steeds manifester wordt.

Bijzondere bijstand

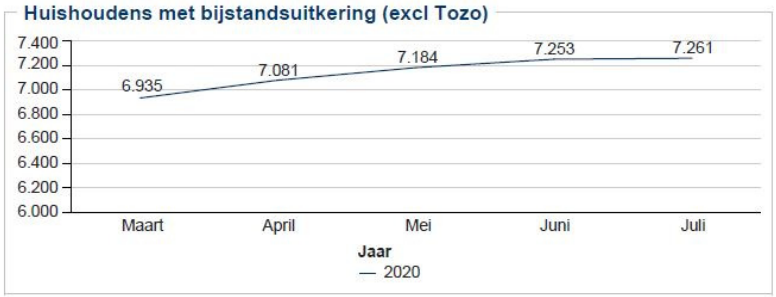
We zien dat het aantal aanvragen bijzondere bijstand in de afgelopen maanden rond de 500 ligt en lager dan het gemiddelde in voorafgaande jaren. In juli is er een een stijging van circa 13% ten opzichte van juni.

Kanttekening: De aanvragen bijzondere bijstand fluctueren altijd, omdat het een individuele voorziening is voor bijzondere omstandigheden, waarbij niet volledig te voorspellen is wanneer bijzondere situaties optreden. Een aanvraag betekent ook niet dat er ook een toekenning volgt (dus we kunnen nog niet concluderen dat meer mensen door Corona in aanmerking komen voor bijzondere bijstand, wel dat ze vaker aanvragen.)

Voedselbank

Het aantal huishoudens dat een beroep doet op de voedselbank stijgt. In vergelijking met juli vorig jaar is er een toename van 32% in huishoudens (van 411 naar 545), waarvan een toename van 60% (van 83 naar 133) bij gezinnen.

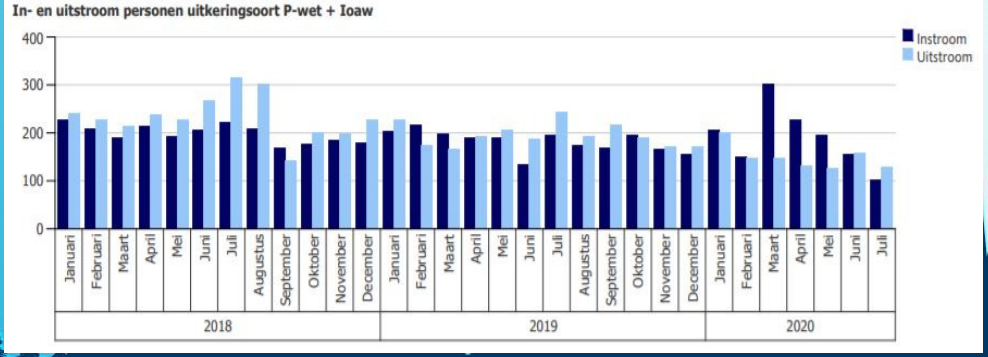
Inclusieve stad: werk en inkomen

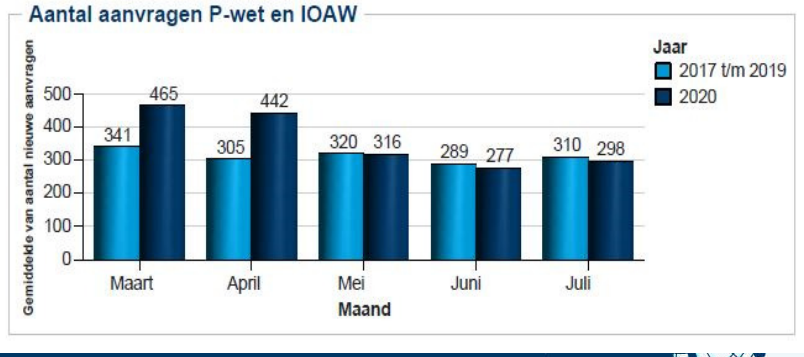

Soort uitkering	2020-03-01	2020-04-01	2020-05-01	2020-06-01	2020-07-01
Bbz	65	63	58	55	53
IOAZ	24	25	24	24	22
Pwet + IOAW	6.846	6.993	7.102	7.174	7.186
Totaal	**6935**	**7081**	**7184**	**7253**	**7261**

Bijstand

Het bestand Bijstandsuitkeringen (Bbz, IOAZ, IOAW en Participatiewet) stijgt ten opzichte van maart gestaag met ruim 300 uitkeringen. Het aantal aanvragen ligt in vergelijking met voorgaande jaren hoger. In juni liggen in- en uitstroom nagenoeg gelijk, in juli is de uitstroom hoger dan de instroom. Dit patroon is vergelijkbaar met vorige jaren.

Inclusieve stad: werk en inkomen

Tozo en prognose ontwikkeling bijstand op basis van mogelijke scenario's (bron: CBS, CPB bewerking Berenschot bewerkt door gemeente).
De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) biedt extra ondersteuning aan ondernemers die financieel worden getroffen door de gevolgen van het coronavirus. Tussen 30 maart en 31 mei zijn er voor Tilburg 3.773 aanvragen binnengekomen. Van deze aanvragen voor Tozo 1 voldeden er 2.774 aan de voorwaarden en zijn toegekend. Het aantal aanvragen voor Tozo 2 tot 24 augustus is 821 (111 nieuwe aanvragen en 710 verlengingen). De regeling staat nog open. Het aantal toegekende aanvragen voor Tozo 2 is tot 24 augustus 644. In totaal is tot 24 augustus € 10.289.351 uitgekeerd. Verder is bekend dat er de Tozo regeling wordt verlengd met drie maanden waarbij wel andere criteria voor deelname worden gehanteerd.

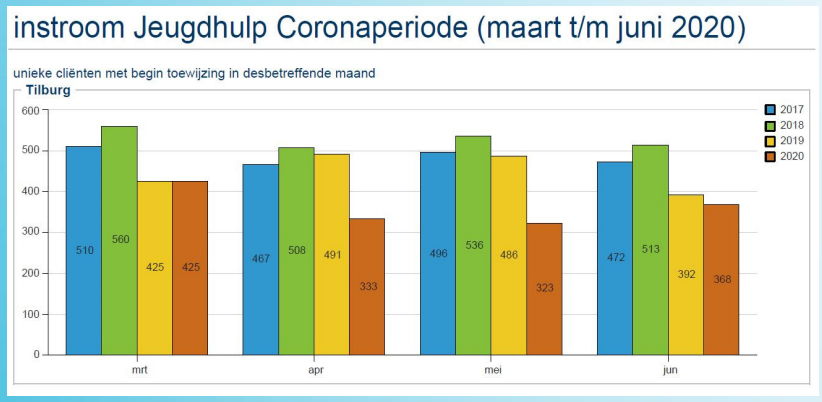
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
CEP 2020	5.939	6.660	7.130	7.633	7.692	7.488	7.035	6.889	6.889	6.915	6.962
Basisraming / matig herstel								6.889	7.165	8.037	8.716
Volledig herstel scenario								6.889	7.113	7.668	7.941
Zwak herstel scenario								6.889	7.328	8.830	10.109
Tweede golf scenario								6.889	7.223	8.745	10.404

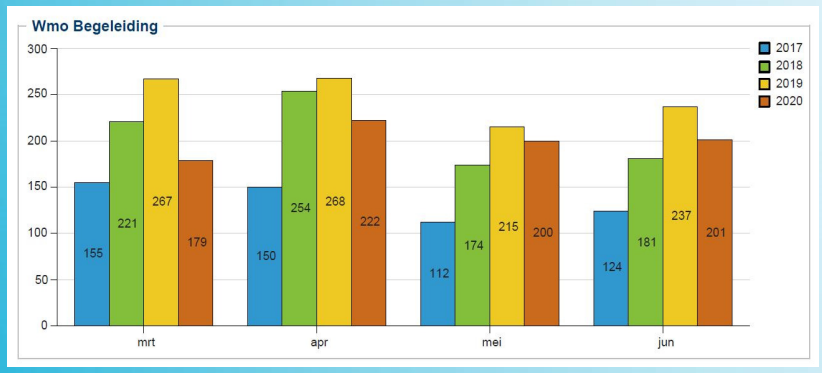
Bron: CBS, CPB, bewerking Berenschot, bewerking gemeente Tilburg

Ten opzichte van de ontwikkeling in het Centraal Economisch Plan 2020 (CEP) kan het meerjarig verloop van het aantal bijstandsuitkeringen als gevolg van Corona uiteenlopen van 7.113 – 7.941 bij een volledig herstel scenario tot 7.223 -10.404 bij een tweede golf scenario. Op 1 juli 2020 lag het aantal bijstandsuitkeringen op 7.261. De komende maanden zal duidelijk worden hoe de werkelijkheid zich gaat verhouden tot de prognoses.

(***) *Aantal bijstandsuitkeringen (excl TOZO).* Totaal aantal uitkeringen aan huishoudens per ultimo van het jaar op grond van Algemene bijstand, IOAW, IOAZ en BBZ (exclusief TOZO). Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). Een uitkering aan een (echt)paar wordt geteld als één uitkering aan twee personen. Bron: Suites voor Sociaal Domein (verwerkingsdatum 20-8-2020), CPB

Inclusieve stad: Wmo, Jeugdhulp, Crisis

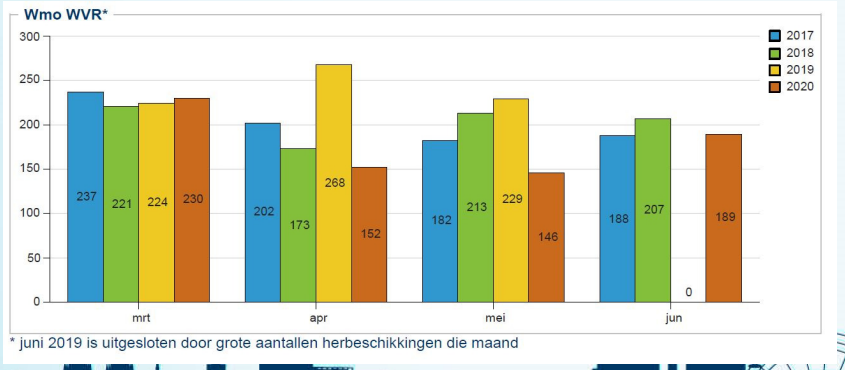

WMO/Jeugd

In het dashboard zien we een aantal ontwikkelingen op het gebied van WMO en Jeugd. De tabellen laten de instroom jeugd, WMO begeleiding, WMO beschermd wonen en WMO VWR in de maanden maart-juni zien. Het betreft unieke cliënten.

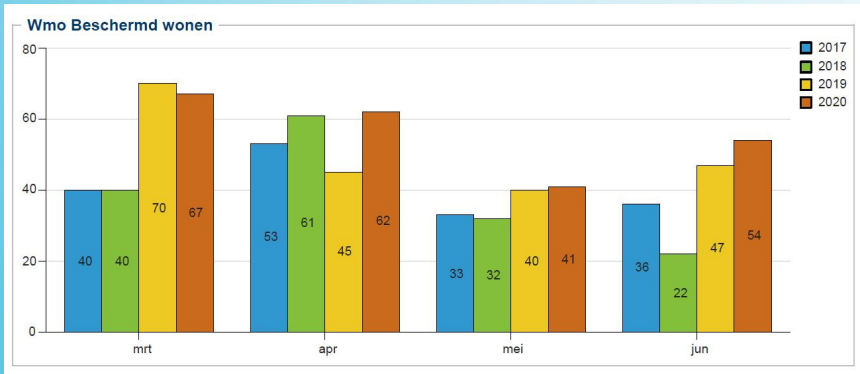
Het algemene beeld is dat de zorgvraag langzaam herstelt, maar ten opzichte van het gemiddelde van voorgaande jaren lager (Jeugd) of op een gelijk niveau (Wmo) ligt.

NB! Aantallen kunnen verschillen van sheet 4 omdat er op afgegeven en verwerkte indicaties met terugwerkende kracht correcties kunnen komen.

* juni 2019 is uitgesloten door grote aantallen herbeschikkingen die maand

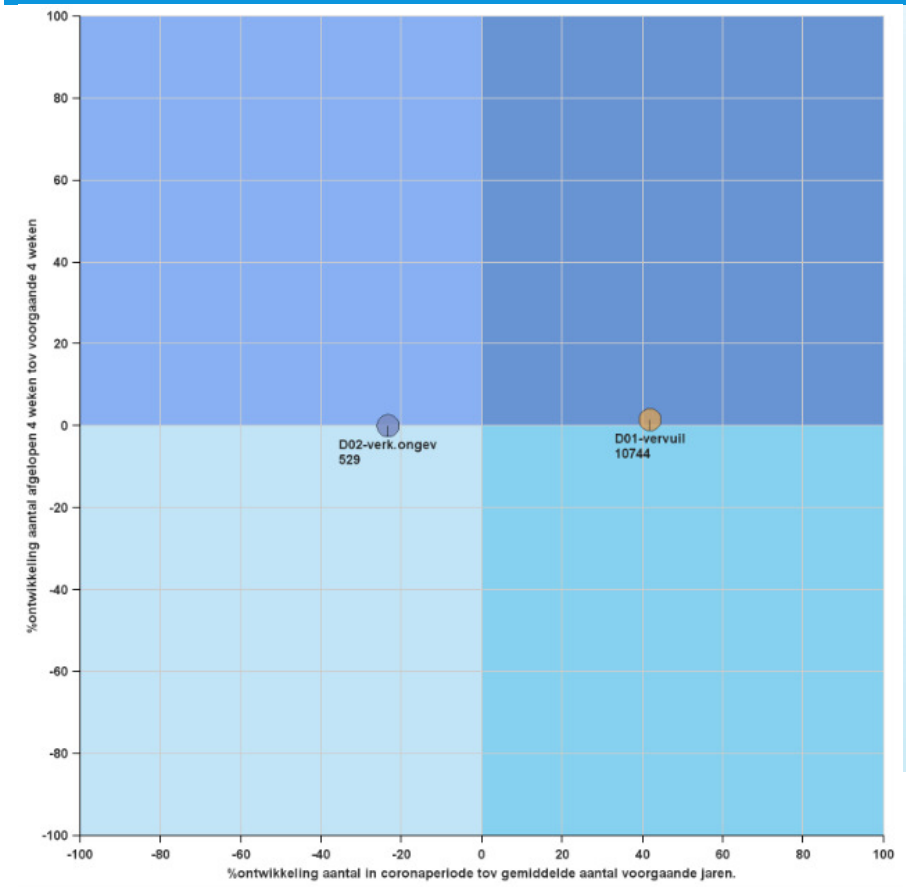
Inclusieve stad: Wmo, Jeugdhulp, Crisis

Maatschappelijke opvang
Het aantal reguliere opvangplekken bedraagt eind augustus 115. Er zijn geen quarantaine plekken bezet.

Crisis Interventie
Het aantal meldingen bij het Crisis Interventie Team ligt lager dan in de afgelopen vier weken en nagenoeg gelijk aan het gemiddelde van de afgelopen jaren. Het aantal meldingen bij de politie van personen met verward gedrag gedurende de corona-periode is hoger dan gemiddeld in dezelfde periode de jaren ervoor. De afgelopen vier weken (87) zien we een lichte daling ten opzichte van de vier weken ervoor (98). De zorg die er leeft op basis van de gevolgen zoals beschreven in de monitor is (nog) niet helemaal in de cijfers terug te zien. Het is daarom belangrijk de ontwikkeling goed te blijven volgen.

Duurzame stad

indnr	Onderwerp	ontwikkeling 1	ontwikkeling 2
D01	Aantal meldingen zwerfafval / illegales stort / bijplaatsingen	42% 7572 10744	2% 1.731 1757
D02	Aantal verkeersongevallen	-23% 690 529	0% 113 113

gemiddelde over dezelfde periode van de afgelopen jaren
totaal aantal coronaperiode
aantal voorgaande 4 weken/maand
aantal afgelopen 4 weken/maand

Afval

Het aantal meldingen zwerfafval, illegale stort en bijplaatsingen ligt 42% hoger dan het gemiddelde in voorgaande jaren. Ten opzichte van de voorgaande 4 weken is het aantal nagenoeg gelijk gebleven zodat verbetering nog uitblijft.

Verkeersongevallen

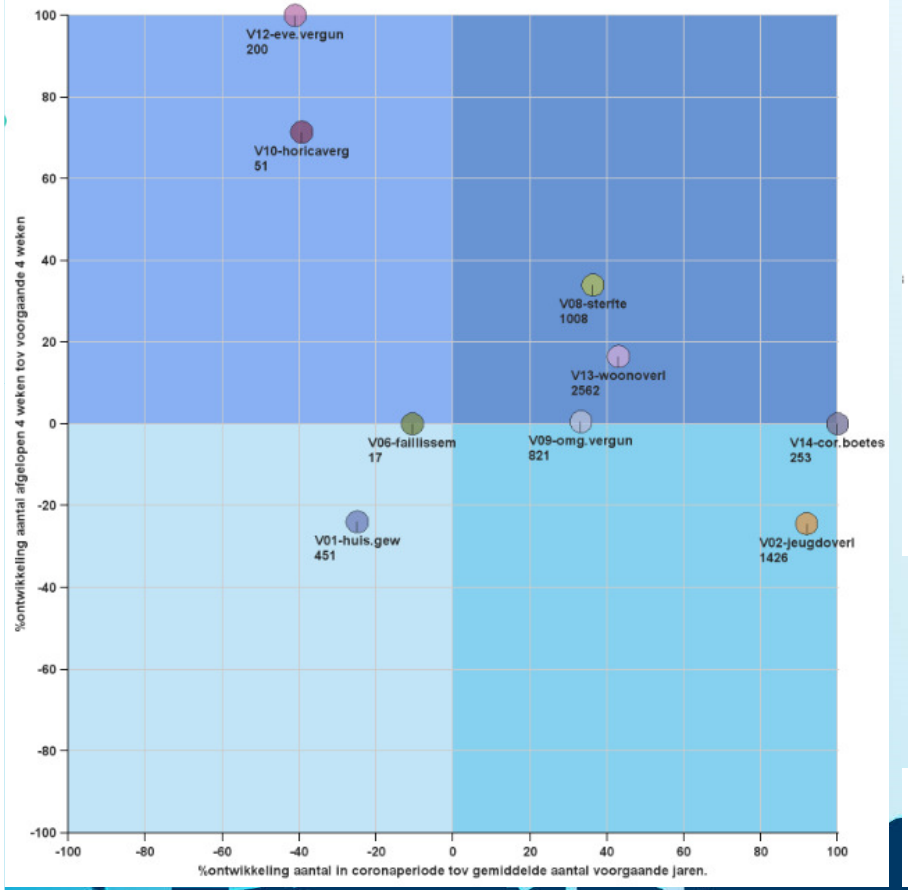
Het aantal verkeersongevallen ligt 23% lager dan het gemiddelde van voorgaande jaren en blijft ten opzichte van de vorige periode in 2020 op gelijk niveau.

ontwikkeling 1 en ontwikkeling 2 nemen toe
ontwikkeling 1 neemt toe, ontwikkeling 2 neemt af
ontwikkeling 1 neemt af, ontwikkeling 2 neem toe
ontwikkeling 1 en ontwikkeling 2 nemen af

Legenda

Ontwikkeling 1: percentage toe- of afname van het aantal dit jaar in de corona periode in vergelijking met het gemiddelde aantal (over dezelfde periode) van de voorgaande jaren.
Ontwikkeling 2: percentage toe- of afname van het aantal in de afgelopen 4 weken/maand in vergelijking met het aantal van 4 weken/maand eerder

Vitale stad

indnr	Onderwerp	ontwikkeling 1	ontwikkeling 2
V01	Aantal registraties huiselijk geweld	-25% 451 600	-24% 54 71
V02	Aantal meldingen overlast van jongeren/jeugd	92% 743 1426	-24% 211 279
V06	Aantal faillissementen	-11% 17 19	0% 2 2
V08	Aantal sterfgevallen	36% 739 1008	34% 103 138
V09	Aantal aanvragen Omgevingsvergunning	33% 616 821	1% 184 185
V10	Aantal aanvragen vergunningen Drank en Horecawet	-39% 51 84	71% 7 12
V12	Aantal aanvragen en meldingen evenementenvergunningen	-41% 200 339	100% 35 70
V13	Aantal meldingen woonoverlast	43% 1791 2562	16% 455 530
V14	Aantal boetes corona-overtreding	100% 0 253	0% 0 0

gemiddelde over dezelfde periode van de afgelopen jaren
totaal aantal coronaperiode
aantal voorgaande 4 weken/maand
aantal afgelopen 4 weken/maand

ontwikkeling 1 en ontwikkeling 2 nemen toe
ontwikkeling 1 neemt toe, ontwikkeling 2 neemt af
ontwikkeling 1 neemt af, ontwikkeling 2 neem toe
ontwikkeling 1 en ontwikkeling 2 nemen af

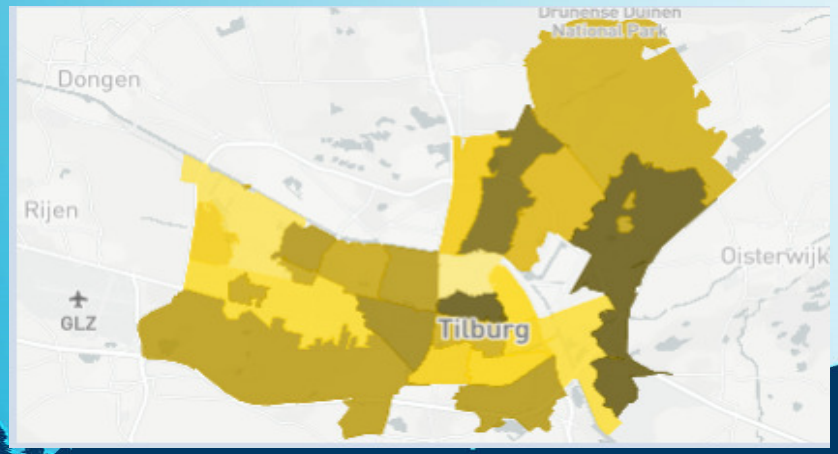
Legenda

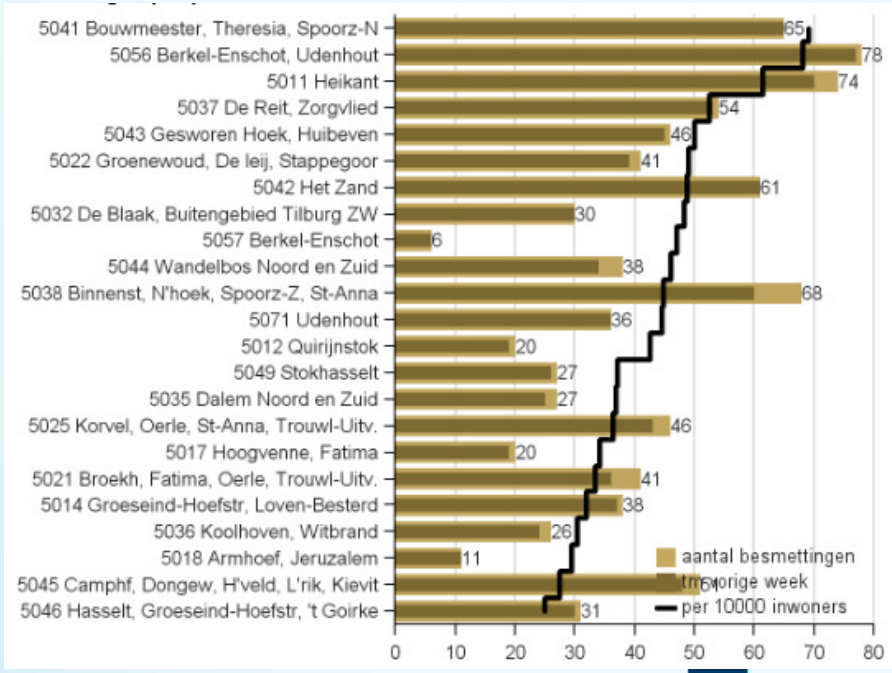
Ontwikkeling 1: percentage toe- of afname van het aantal dit jaar in de corona periode in vergelijking met het gemiddelde aantal (over dezelfde periode) van de voorgaande jaren.
Ontwikkeling 2: percentage toe- of afname van het aantal in de afgelopen 4 weken/maand in vergelijking met het aantal van 4 weken/maand eerder

Vitale stad: besmettingen en overledenen

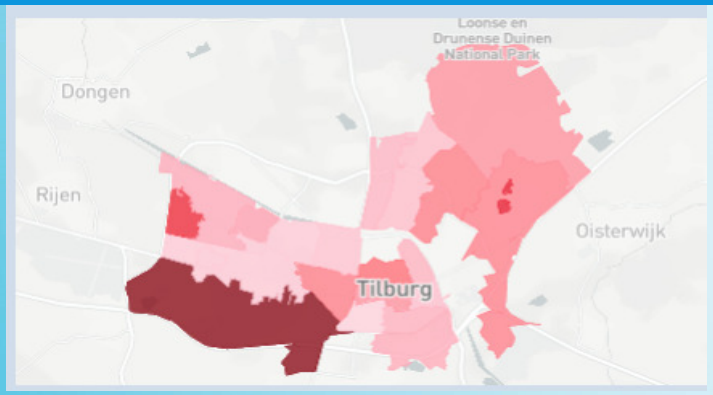
Inwoners getroffen door Corona
In dit dashboard zijn cijfers opgenomen tot en met week 33. Inmiddels zijn 958 personen uit de gemeente Tilburg positief op Corona getest, zijn 251 patiënten in het ziekenhuis opgenomen (geweest) en er zijn 163 overledenen met Corona als oorzaak geregistreerd (bron RIVM, tot en met 16 augustus 2020).

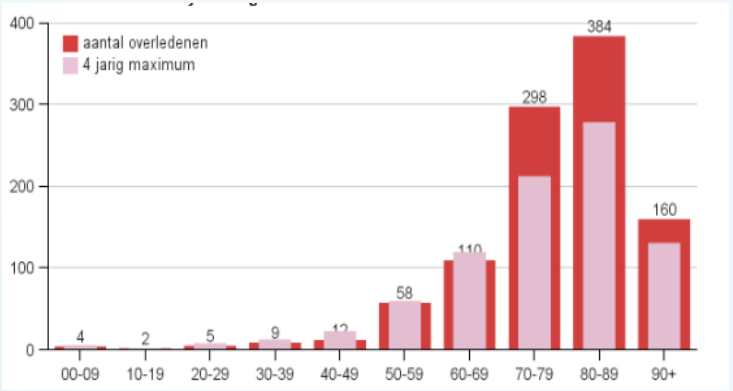
Het totaal aantal overledenen in de Coronaperiode ligt ten opzichte van het gemiddelde van vorige jaren 36% hoger. De afgelopen 10 weken is één besmette inwoner overleden.

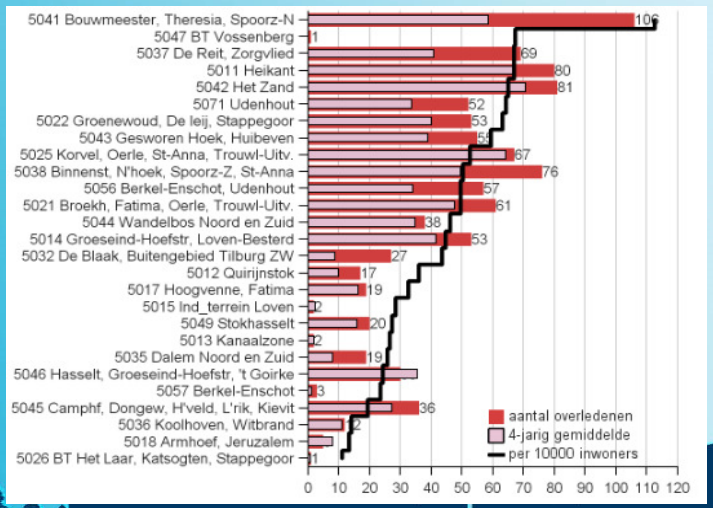

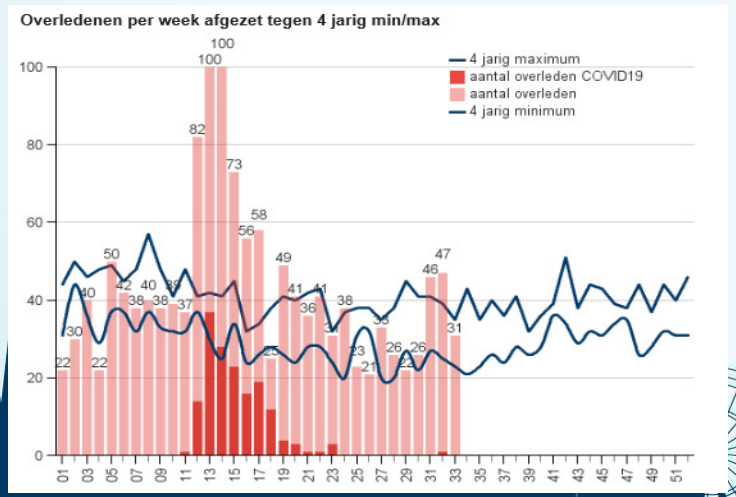

Vitale stad: overledenen tot en met week 33

Vitale stad: overledenen tot en met week 33

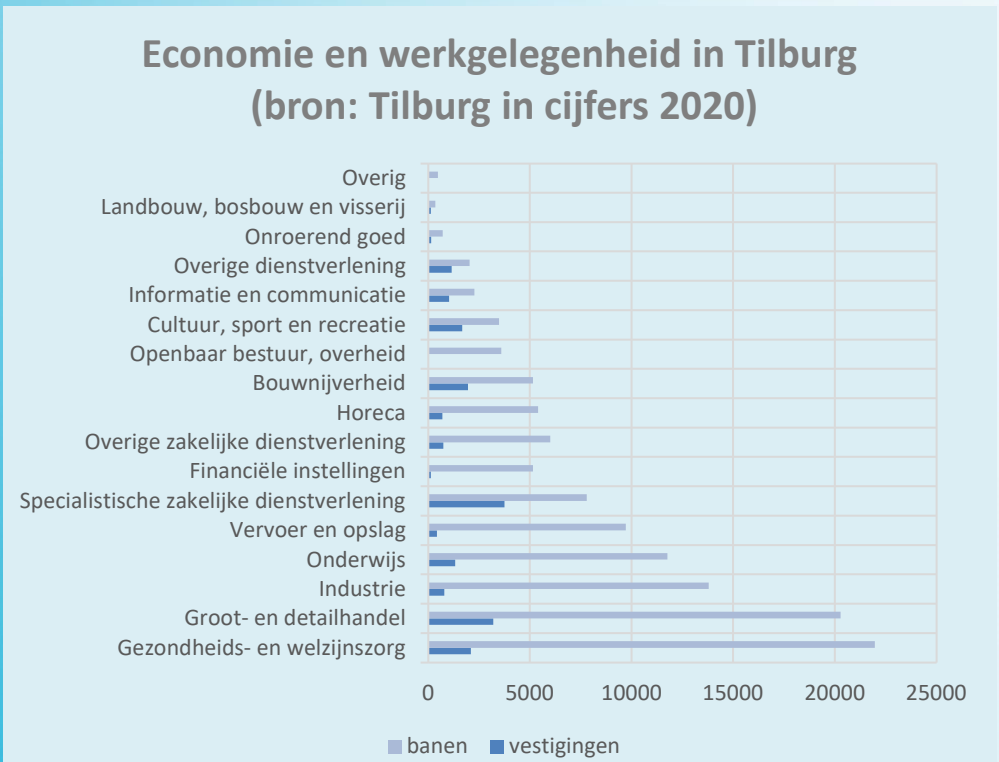
Huiselijk geweld
Landelijk zien we een vergelijkbare dalende trend van het aantal meldingen huiselijk geweld en kindermishandeling. Hoewel een definitieve verklaring niet bekend is, is een mogelijke verklaring dat het veelal professionals zijn die melding doen, maar ook zij konden tijdelijk niet aan het werk en hadden minder contact met kwetsbare gezinnen.

Overlast jongeren
Het aantal meldingen van overlast van jongeren ligt 92% hoger dan het gemiddelde van voorgaande jaren maar daalt in de afgelopen weken met 24% ten opzichte van de vorige periode. De verdubbeling heeft te maken met de vele meldingen die te relateren zijn aan “coronameldingen”. “De jeugd zit hier met meerdere personen minder dan 1.5 m uit elkaar”. Dit in veelvoud maakt dat cijfers hoog zijn.

Woonoverlast
Het aantal meldingen van woonoverlast is 16% gestegen ten opzichte van de vorige meetperiode en is ook hoger dan het gemiddelde van voorgaande jaren over dezelfde periode (+43%).

Economie en werkgelegenheid vóór Corona

1-1-2020	Vestigingen	Banen
Gezondheids- en welzijnszorg	2106	21969
Groot- en detailhandel	3208	20288
Industrie	792	13806
Onderwijs	1333	11765
Vervoer en opslag	425	9724
Specialistische zakelijke dienstverlening	3749	7803
Financiële instellingen	135	5162
Overige zakelijke dienstverlening	754	6003
Horeca	696	5402
Bouwnijverheid	1952	5162
Openbaar bestuur, overheid	39	3602
Cultuur, sport en recreatie	1681	3481
Informatie en communicatie	1024	2281
Overige dienstverlening	1159	2041
Onroerend goed	155	720
Landbouw, bosbouw en visserij	135	360
Overig	19	480
Totaal	**19362**	**120050**

Economische impact landelijk - algemeen

Volgens de eerste berekening van het CBS is het bruto binnenlands product (bbp) in het tweede kwartaal van 2020 met 8,5 procent gedaald ten opzichte van een kwartaal eerder. De daling is voor meer dan de helft toe te schrijven aan de sterk gedaalde consumptie door huishoudens. Verder namen ook de investeringen en het handelssaldo sterk af. De krimp in Nederland was wel kleiner dan gemiddeld in de eurozone en in de ons omringende landen zoals Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en België.

Consumenten hebben in het tweede kwartaal 11,8 procent minder besteed dan in het tweede kwartaal van 2019. Ze gaven vooral veel minder uit aan horeca, recreatie en cultuur, vervoer en communicatie en zorg.

Consumenten geven in Nederland overigens , na deze dip, inmiddels weer ongeveer net zoveel uit als normaal, zo blijkt uit een analyse van pinbetalingen en geldopnames (ING). In de periode 18 - 24 juli lag de totale waarde van deze transacties iets hoger (1%) dan normaal. Nederlanders geven wel veel minder uit in het buiteland vergeleken met wat normaal is in deze tijd van het jaar: -40%

De investeringen in vaste activa waren 10,7 procent lager dan een jaar eerder. Vooral de investeringen in vervoermiddelen zijn gekrompen. Ook in woningen, bedrijfsgebouwen en machines is fors minder geïnvesteerd dan een jaar eerder.

De export was 10,9 procent lager dan een jaar eerder.

Eind juli heeft het Centraal Plan Bureau (CPB) nieuwe scenario's gepresenteerd voor de economische gevolgen van Corona. In de basisraming, die ervan uitgaat dat er geen grootschalige nieuwe contactbeperkingen nodig zijn, krimpt de economie in 2020 met 5%, gevolgd door 3% groei in 2021. De werkloosheid loopt op richting 7% in 2021. De prognose is iets positiever dan eerdere ramingen.

De ontwikkeling van de pandemie is zeer bepalend voor de vooruitzichten op herstel. Om aan die onzekerheid recht te doen, is ook een scenario opgenomen waarin opnieuw grootschalige contactbeperkingen van kracht worden. In zo'n scenario krimpt de economie ook in 2021 en loopt de werkloosheid op tot 10%.

Economische impact landelijk - sectoren

In het tweede kwartaal van dit jaar lag de omzet van de industrie, zowel in het binnen- als buitenland 16,6 procent lager dan een jaar eerder. Vooral in de maanden april en mei hebben industriële producenten minder omzet gegenereerd dan een jaar eerder. De afzetprijzen lagen in het tweede kwartaal 7,1 procent lager dan een jaar eerder. In augustus neemt de productie en groei in orders weer voor het eerste sinds februari toe.

De voornaamste negatieve omzetontwikkelingen zijn te zien in de transportmiddelenindustrie (-38,6 procent vergeleken met een jaar eerder), de raffinaderijen en chemie (-30,1 procent) en de textiel-, kleding- en lederindustrie (-27,4 procent). In onderdelen van de voedings- en genotmiddelenindustrie, de farmacie en de machinebouw werd een positieve omzetontwikkeling gerealiseerd. Er zijn tekenen van herstel in de industrie na het tweede kwartaal.

Naar de verwachting van ABN AMRO krimpen de volumes in de sector transport en logistiek dit jaar met 5,5 procent. Door de afgenomen vraag staan in de meeste branches ook de tarieven sterk onder druk, waardoor de afname van de omzet nog hoger uitvalt. Ook neemt de wereldhandel dit jaar sterk af.

Daardoor staat vooral het internationale transport onder druk, zoals in de zee- en kustvaart, op het spoor en in de luchtvracht. Binnenvaart en wegvervoer hebben tot nu toe relatief weinig last gehad van de coronacrisis, maar krijgen later dit jaar te maken met een duidelijk afnemende bouwproductie als gevolg van de stikstofcrisis. Alleen bij postbezorgers en koeriers groeien dit jaar de volumes. In 2021 groeit de sector transport en logistiek naar verwachting met zo'n 2,5 procent, waarmee een deel van de schade wordt goedgemaakt.

De detailhandel laat sinds enkele maanden een opmerkelijk positief beeld zien en heeft in juni 9,8 procent meer omgezet dan in juni 2019, zo meldt het CBS. Zowel de foodsector als de non-foodsector realiseerde een hogere omzet. Daarnaast is online ruim 45 procent meer omgezet. Met name de winkels in meubels en woninginrichting, consumentenelektronica en witgoed, DHZ, keukens, vloeren en de winkels in recreatieartikelen realiseerden de hoogste omzetgroei sinds 2005. Aan de andere kant lijden kledingwinkels en de winkels in schoenen en lederwaren al maanden forse omzetverliezen.

Economische impact regionaal en Tilburg

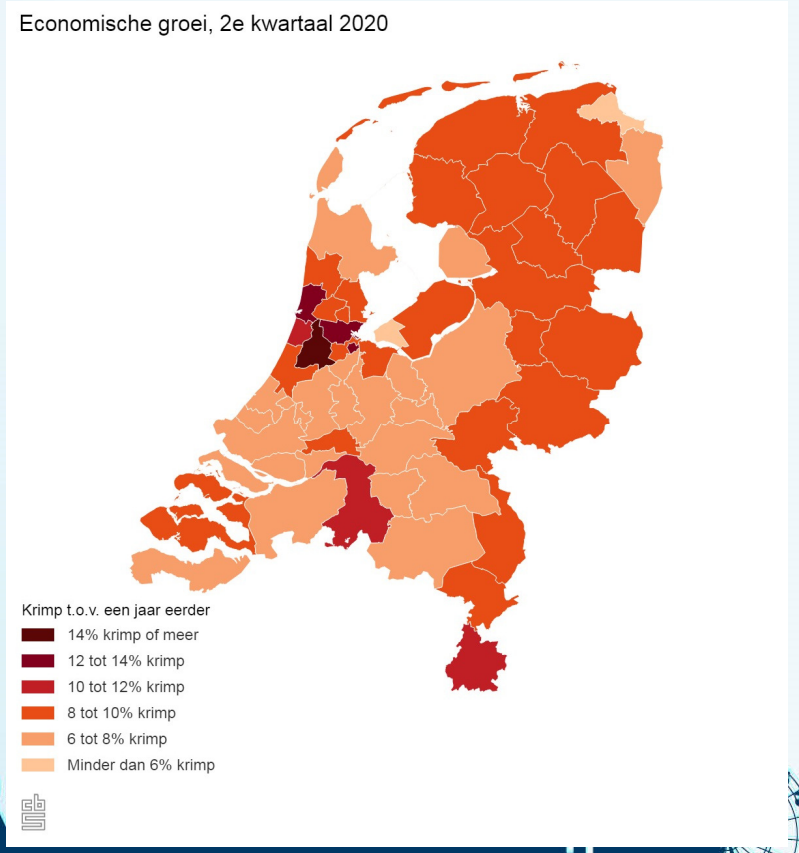
De coronacrisis leidt overal in Nederland tot een krimp van de economie maar de regionale verschillen zijn groot. Naast Amsterdam en Haarlemmermeer zijn IJmond, Haarlem, Zuid-Limburg en Midden-Brabant het zwaarst getroffen. In al deze regio's hebben de horeca en de zorg een belangrijk aandeel in de krimp. Waar in de IJmondregio en in Zuid-Limburg daarnaast de industrie een extra zware tik kreeg gold dat in Midden Brabant voor de uitzendbranche, die in deze CBS analyse als aparte branche is meegenomen. In Tilburg bestaat 6,6% van het aantal banen uit uitzendbanen, tegen een Brabants gemiddelde van 4,8%. Zie ook slide 9.

Wat de Tilburgse binnenstad betreft is er een sterke afname in de dynamiek van verhuur en verkoop van onroerend goed in de horeca. De verhuur van winkelruimte komt weer enigszins opgang na bijna volledige stagnatie. De schatting van Koninklijke Horeca Nederland is dat momenteel 40% van de horecaondernemingen technisch failliet is. En er zijn 33% minder horecavergunningen aangevraagd t.o.v. voorgaande jaren. Verruiming van de terrassen heeft ervoor gezorgd dat een deel van de ondernemers redelijke omzetten kan draaien deze zomer.

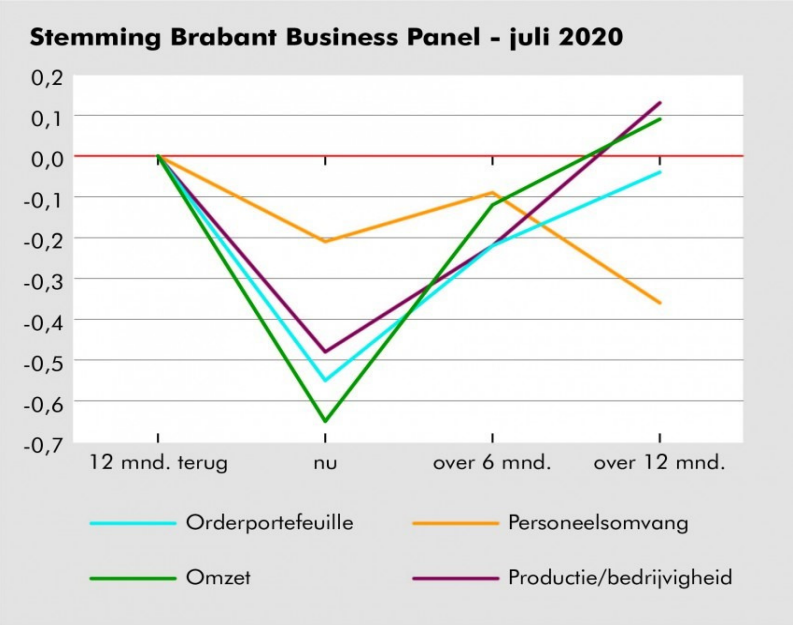
Het aantal faillissementen is in Tilburg nog niet opvallend hoger dan in 2019.
Tot nu toe zijn in Tilburg 25 faillissementen uitgesproken, waarvan 17 na 1 maart. In heel 2019 werden er 49 faillissementen uitgesproken (bron: faillissementen.com)

NB. In september worden door Midpoint-Brabant i.s.m. VNO-NCW werkbijeenkomsten georganiseerd om de regionale situatie voor de industrie, de logistiek en leisure scherper in beeld te brengen en tot een handelingsperspectief te komen.

Economische groei, 2e kwartaal 2020

Businesspanel Brabant

Deze grafiek is gemaakt op basis van een kwalitatieve enquête. Geënquêteerden konden voor verschillende onderwerpen aangeven of zij daar voor hun sector zeer negatief (-2), negatief (-1), neutraal (0), positief (1) of zeer positief tegenover stonden. Een gemiddelde van de gegeven antwoorden geeft het bovenstaande beeld.

Onlangs zijn de eerste resultaten van de eerste raadpleging van het Brabant Business Panel bekend geworden. Het is de bedoeling dat deze enquête maandelijks herhaald wordt zodat voortschrijdend inzicht ontstaat in de stand van de Brabantse economie.

Belangrijke Brabantse sectoren (de gedetailleerde analyses volgen nog) zijn nu pessimistisch over omzet, productie en orderportefeuille, maar voorzien tegelijkertijd economisch herstel binnen een jaar.

De personeelsomvang loopt het komende jaar in de Brabantse sectoren naar verwachting juist verder terug.

Sectorprognoses Tilburg

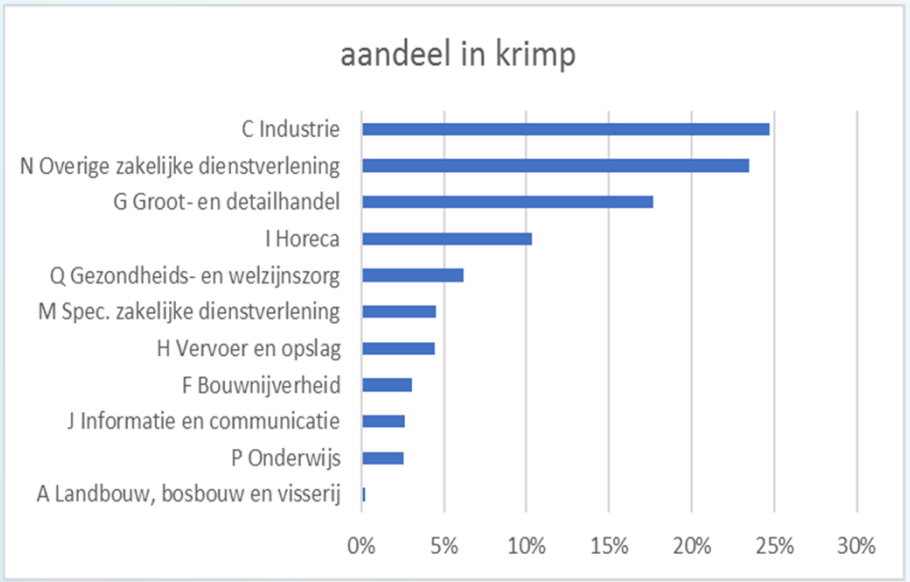
Op 8 juni kwam de Rabobank met nieuwe sectorale ramingen. Deze cijfers zijn doorgerekend naar de Tilburgse situatie. De grafiek toont het effect van de prognoses per sector, in 2020, op de Tilburgse economie, op basis van de sectorale raming van de Rabobank en de toegevoegde waarde van de sectoren in Tilburg.

NB! De uitzendbranche is hier niet als aparte branche meegenomen.

Tabel 1: Sectorprognoses

Sectorprognoses in toegevoegde waarde j-o-j	*2019*	*2020p*	*2021p*
Landbouw, bosbouw en visserij	0,8%	-4%	2%
Industrie	0,8%	-10%	5%
Bouwnijverheid	4,8%	-5%	-3%
Handel	3,0%	-7%	7%
Vervoer en opslag	0,8%	-5%	2%
Horeca	1,5%	-41%	32%
Informatie en communicatie	3,5%	-9%	4%
Specialistische zakelijke diensten	3,7%	-5%	3%
Overige zakelijke diensten	1,6%	-13%	7%
Onderwijs	-0.3%	-2%	0%
Gezondheids- en welzijnszorg	2,6%	-3%	5%

Bron: RaboResearch

Bron: Gemeente Tilburg op basis van het Bedrijvenregister & Rabobank sectorale ramingen (juni 2020)

Economische impact arbeidsmarkt- landelijk

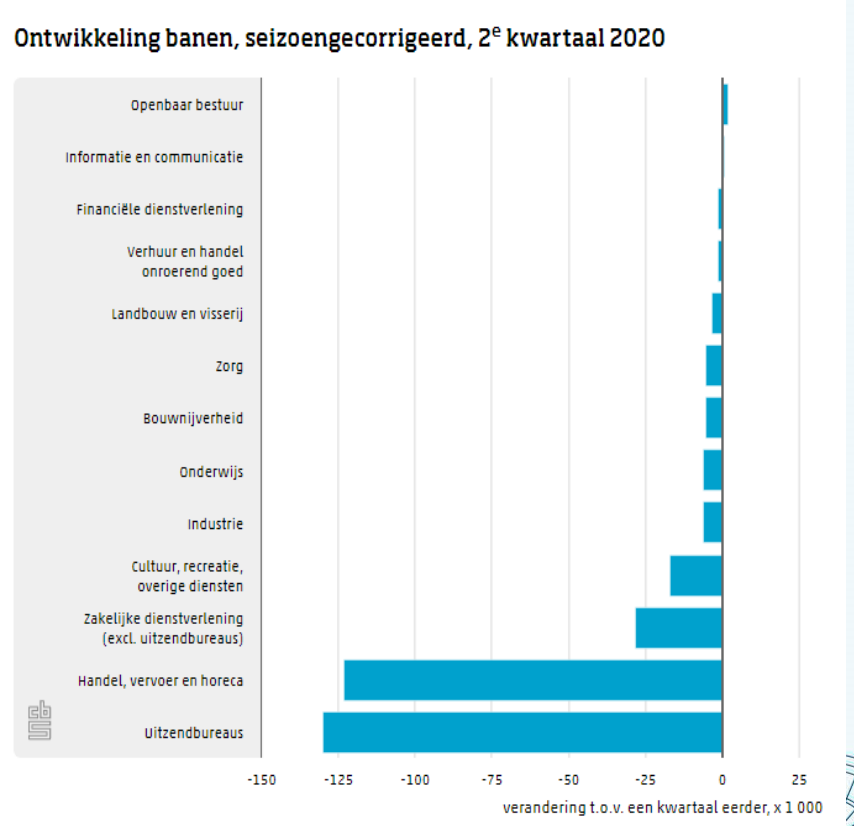
Het totale aantal banen, van zowel werknemers als zelfstandigen, kwam in Nederland in het tweede kwartaal uit op 10.531.000. Ten opzichte van het eerste kwartaal is dat een recorddaling van 322.000 banen, een afname van 3,0 procent. De banengroei van de afgelopen twee jaar wordt daarmee in een klap tenietgedaan.

Enkele bedrijfstakken zijn flink getroffen door de coronacrisis. Het aantal banen bij de uitzendbureaus daalde met 130.000 van het eerste op het tweede kwartaal, een daling van 17 procent. Zo'n grote daling is nooit eerder voorgekomen.

Ook in de bedrijfstakken handel, vervoer en horeca en zakelijke dienstverlening (exclusief uitzendbureaus) was de daling fors. Daar gingen respectievelijk 123.000 en 28.000 banen verloren. Naar verhouding was ook de daling in de kleinere bedrijfstak cultuur, recreatie en overige diensten aanzienlijk met een afname van 17.000.

De enige bedrijfstakken die nog een lichte banengroei kenden, waren de overheid (2.000) en informatie en communicatie (1.000).

Voor meer recente informatie van het UWV zie:
https://www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/images/Coronacrisis_impact_op_de_werkgelegenheid_in_Midden-Brabant.pdf

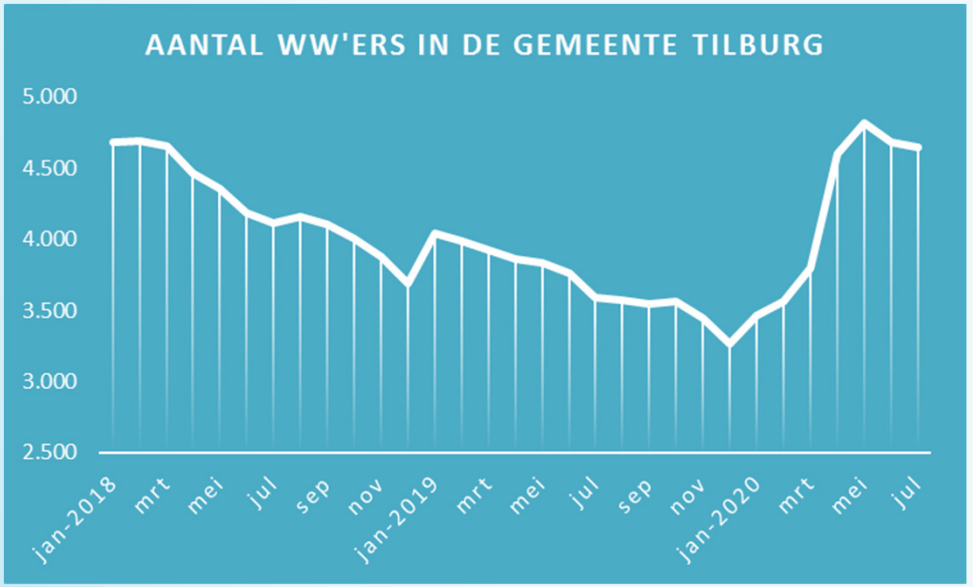

Economische impact arbeidsmarkt Tilburg

WW-gerechtigden

Er is een lichte afname van het aantal WW-uitkeringen in Tilburg in juni en juli 2020.
Eind juli telde Tilburg 4.647 WW-uitkeringen, 168 minder dan in mei, toen het aantal met 4.815 op zijn top was.

Landelijk nam het aantal WW-uitkeringen in juli 2020 wel toe in vergelijking met juni 2020, maar deze stijging was met +0,1%
(200 uitkeringen) klein.

Langere termijn effecten economie en arbeidsmarkt

Het CPB heeft onderzoek gedaan naar de langere termijn effecten van de coronacrisis op de Nederlandse economie ven arbeidsmarkt.

De economische schade zal op de langere termijn slechts gedeeltelijk herstellen, zelfs in het geval dat het virus binnenkort helemaal onder controle is (het CPB gaat hierbij uit van een vaccin in 2021).

De productiviteitsgroei zal langdurig lager zijn onder meer door verminderde innovatie en investeringen. Ook zal de werkloosheid, na een sterke stijging, pas na ongeveer vijf jaar weer zijn teruggekeerd naar een structureel niveau. Mensen die werkloos raken gaan, als ze opnieuw een baan vinden, vaak langdurig in inkomen achteruit.

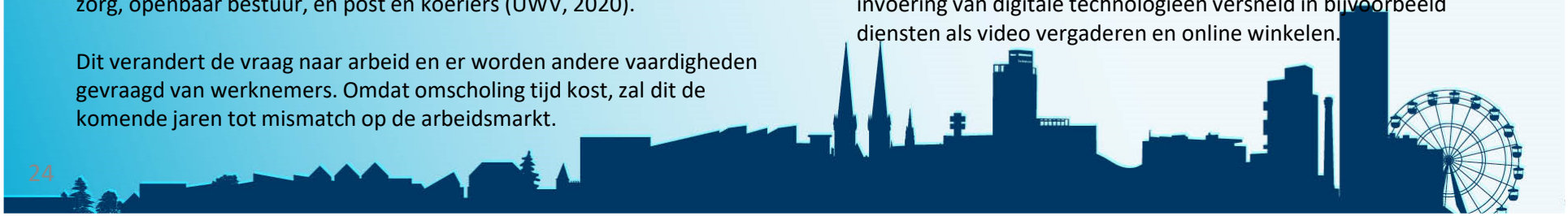
De coronacrisis raakt sectoren heel verschillend en dit leidt tot een verschuiving van de arbeidsvraag op de korte termijn. De huidige crisis raakt sommige sectoren heel hard, zoals de luchtvaart, de recreatiesector en de horeca, terwijl er juist veel vraag is in andere sectoren zoals de zorg, openbaar bestuur, en post en koeriers (UWV, 2020).

Dit verandert de vraag naar arbeid en er worden andere vaardigheden gevraagd van werknemers. Omdat omscholing tijd kost, zal dit de komende jaren tot mismatch op de arbeidsmarkt.

leiden. Onderzoek laat zien dat de overgangskosten van sectorale herallocatie van werknemers aanzienlijk zijn, zowel in termen van baanverlies als lagere verdiensten bij nieuwe banen.

Positieve langdurige effecten zijn er ook: zwakke, minder productieve bedrijven gaan als eerste over de kop en hierdoor komen productiemiddelen vrij die door andere bedrijven meer productief kunnen worden ingezet. Aan de andere kant kunnen ook zogenoemde zombie-bedrijven ontstaan. Dit zijn niet-levensvatbare bedrijven die overeind worden gehouden door genereuze kredieten en steunbeleid. Het aandeel van zombie bedrijven in Europa wordt geschat op 6,5%. Het risico van langdurig steunbeleid is dat hierdoor noodzakelijke herstructureringen en saneringen worden uitgesteld.

Versnelling in de digitalisering zal het niveau en de groeivoet van de productiviteit blijvend verhogen. De crisis heeft de invoering van digitale technologieën versneld in bijvoorbeeld diensten als video vergaderen en online winkelen.

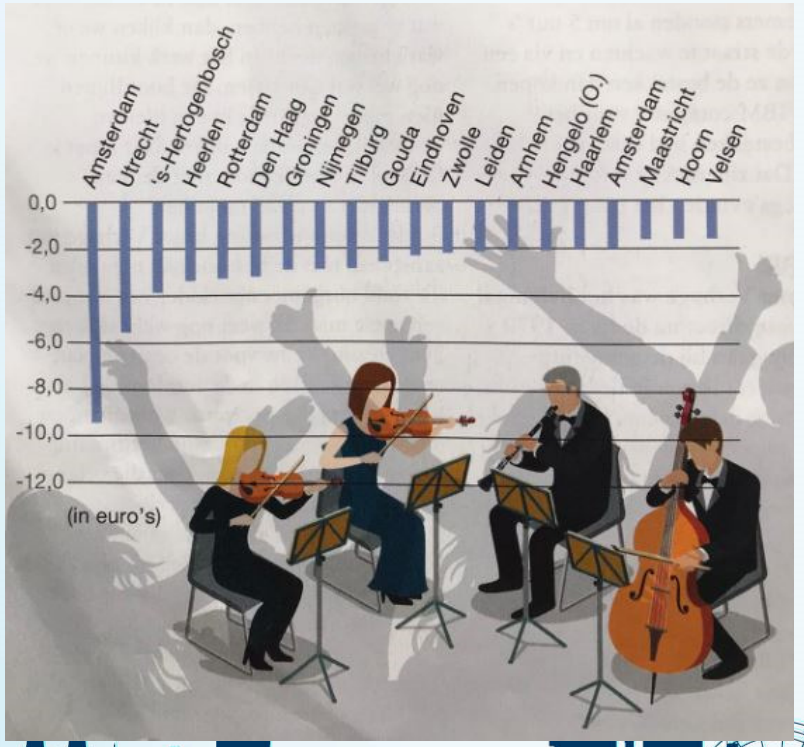

Culturele impact: afname gebruikswaarde

Mensen ontlenen ‘genot en geluk’ aan een podiumbezoek. Daarom zijn ze bereid een kaartje te kopen, een reis af te leggen en een bepaalde tijd te verblijven in een theater, poppodium of concertzaal. Dit wordt de gebruikswaarde van de podiumkunsten genoemd. Die gebruikswaarde was voorafgaand aan de coronacrisis tussen de 50 en 60 miljoen euro per jaar. De afname van capaciteit, bezetting en aantal voorstellingen leidt tot een verlies aan gebruikswaarde, afhankelijk van de uiteindelijke impact van de crisis daalt de gebruikswaarde jaarlijks met 10 tot 30 miljoen euro. De tabel toont de afname van de gebruikswaarde per inwoner.

Podiumkunsten hebben bovendien meer waarde dan alleen de gebruikswaarde voor bezoekers. Mensen en bedrijven zijn bereid meer te betalen voor een locatie in een stad met een groot aanbod aan podiumkunsten. Die zogeheten optiewaarde is het veelvoudige van de gebruikswaarde. Atlas voor gemeenten berekende dat de optiewaarde ruim 90% van de totale in geld uit te drukken maatschappelijke waarde is. Bij een structurele afname van het podiumaanbod door faillissementen heeft dat op termijn gevolgen voor de aantrekkelijkheid van steden. De optiewaarde van de podiumkunsten kan dan sterk dalen met grote maatschappelijke impact.

Bron: Binnenlands Bestuur, week 34 2020 Podia in zwaar weer

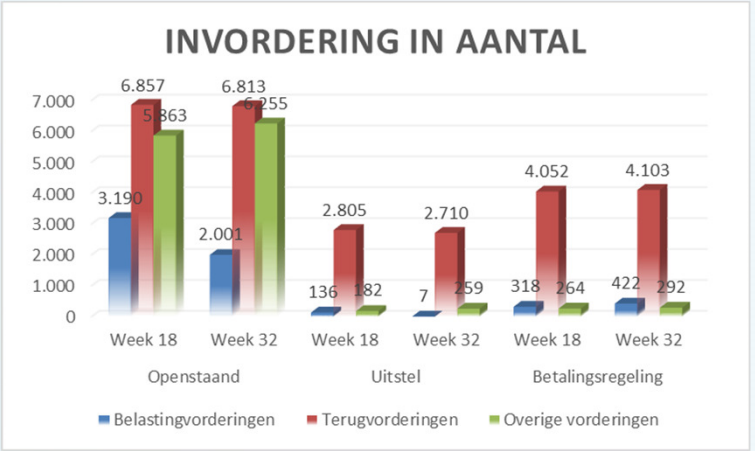

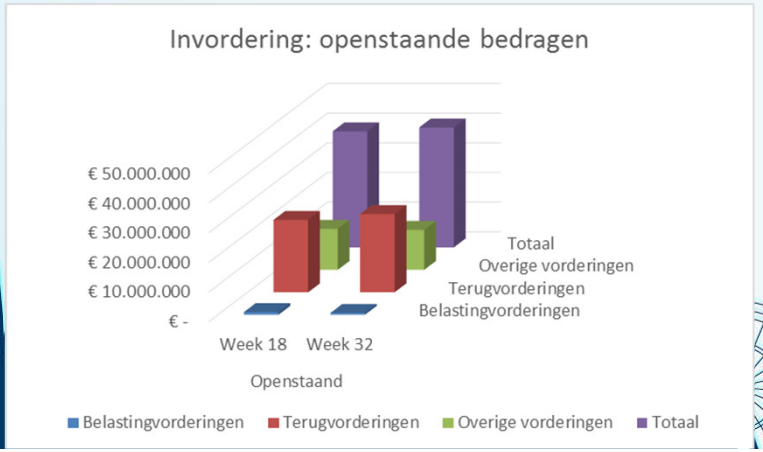
Samen en dichtbij: invorderingscijfers

De ontwikkeling van openstaande vorderingen heeft een signalerende functie voor de financiële situatie in de samenleving. Vanaf week 18 (eind april) monitoren we deze cijfers. In week 18 bedroeg het openstaande bedrag van alle vorderingen circa € 39 miljoen. In week 32 is de stand € 40,5 miljoen. Het totaal aantal vorderingen is gedaald van 15.910 naar 15.069 (cijfers incl. Brabants Afval Team).

Het aantal betalingsregelingen stijgt licht, en de stijging van het bedrag van € 2 mln. is vooral te verklaren door 246 nieuwe BBZ (TOZO) regelingen. Bij de overige vorderingen is een stijging van ruim € 2 mln., onder meer als gevolg van Corona-maatregelen, zoals uitstel huur.

Het uitstellen van de heffing van belastingen (reclame, BIZ, toeristenbelasting, precario) betekent dat deze nog niet in de invordering zijn betrokken en niet in deze cijfers zijn terug te zien.

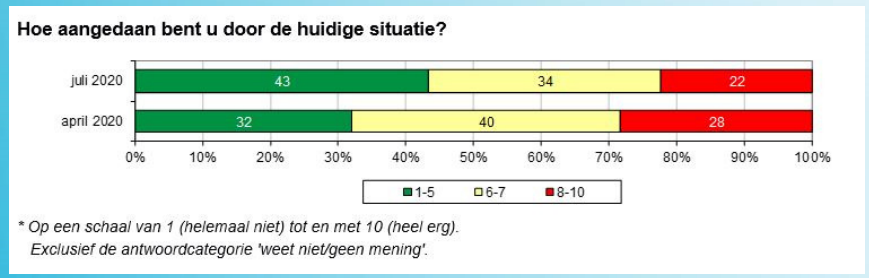

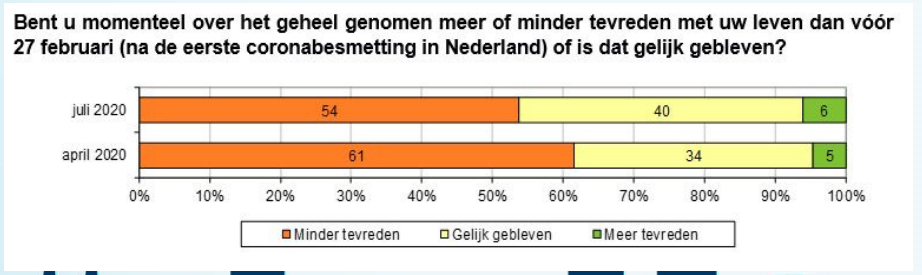

Burgerpanel: enquête effecten Corona inwoners

Enquête inwoners Corona Tilburg
In april 2020 hebben het Burgerpanel en inwoners een vragenlijst ingevuld over de maatschappelijke effecten van het coronavirus. In juli is een tweede peiling gehouden over de effecten van corona. Om de effecten door de tijd te meten, is een aantal vragen uit de 1e peiling opnieuw gesteld. In totaal hebben 403 van de aangeschreven 855 panelleden (respons 47%) en (via sociale media) 1.009 inwoners van Tilburg aan deze 'algemene' enquête meegedaan. In totaal hebben 1.412 mensen de vragenlijst ingevuld. De resultaten worden binnenkort gepubliceerd op: https://www.tilburg.nl/inwoners/ik-wil-iets-doen/. In dit dashboard nemen wij een samenvatting op van de meest opvallende resultaten.

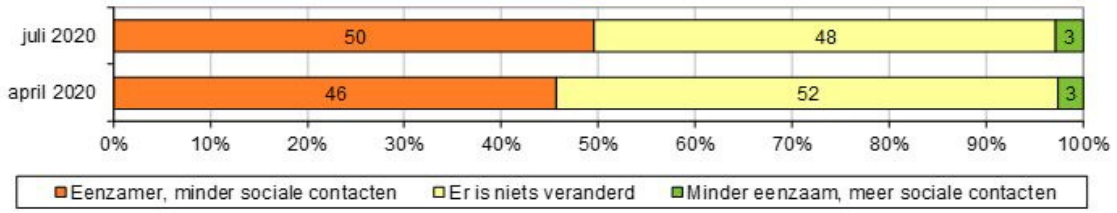
Vergeleken met de 1e peiling in april van dit jaar blijken mensen op dit moment gemiddeld genomen minder aangedaan te zijn door de huidige situatie en ze zijn over het geheel genomen iets minder ontevreden met uw leven dan vóór corona. Maar ze voelen zich wel iets eenzamer, hebben minder sociale contacten en ontmoetingen.

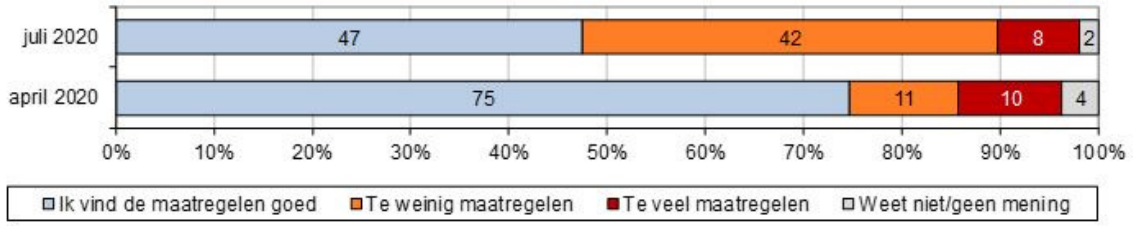
Burgerpanel: enquête effecten Corona inwoners

Bent u het eens met de volgende stelling? “Ik voel me eenzamer dan vóór het uitbreken van corona (eind februari)”

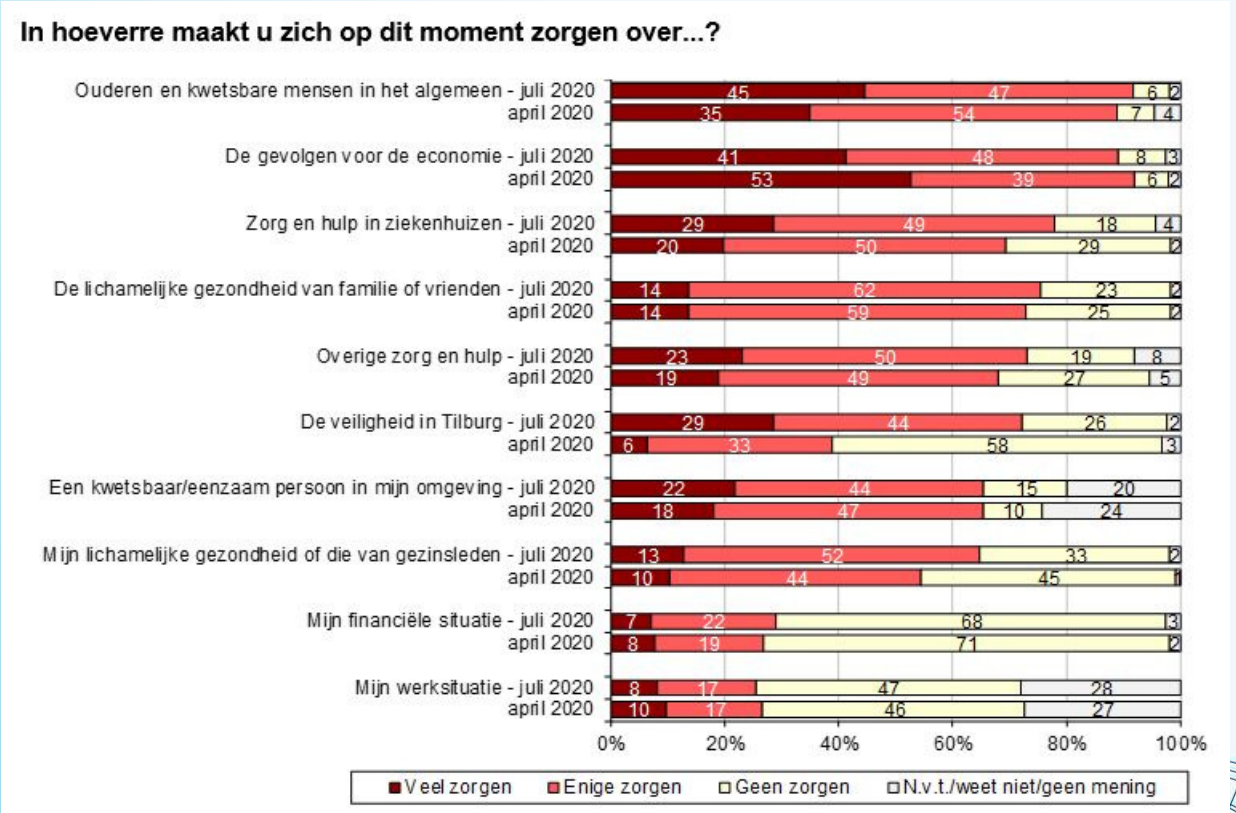
Inwoners voelen zich wel iets eenzamer, hebben minder sociale contacten en ontmoetingen. Bijna de helft van alle respondenten (47%) vindt de maatregelen van de overheid in het algemeen goed, maar 42% vindt dat er op dit moment te weinig maatregelen zijn genomen. In april - toen er nog sprake was van een ‘intelligente lockdown’ - vond driekwart de maatregelen van de overheid in het algemeen goed en vond maar 11% dat er te weinig maatregelen waren genomen.

Wat vindt u op dit moment in het algemeen van de genomen maatregelen?

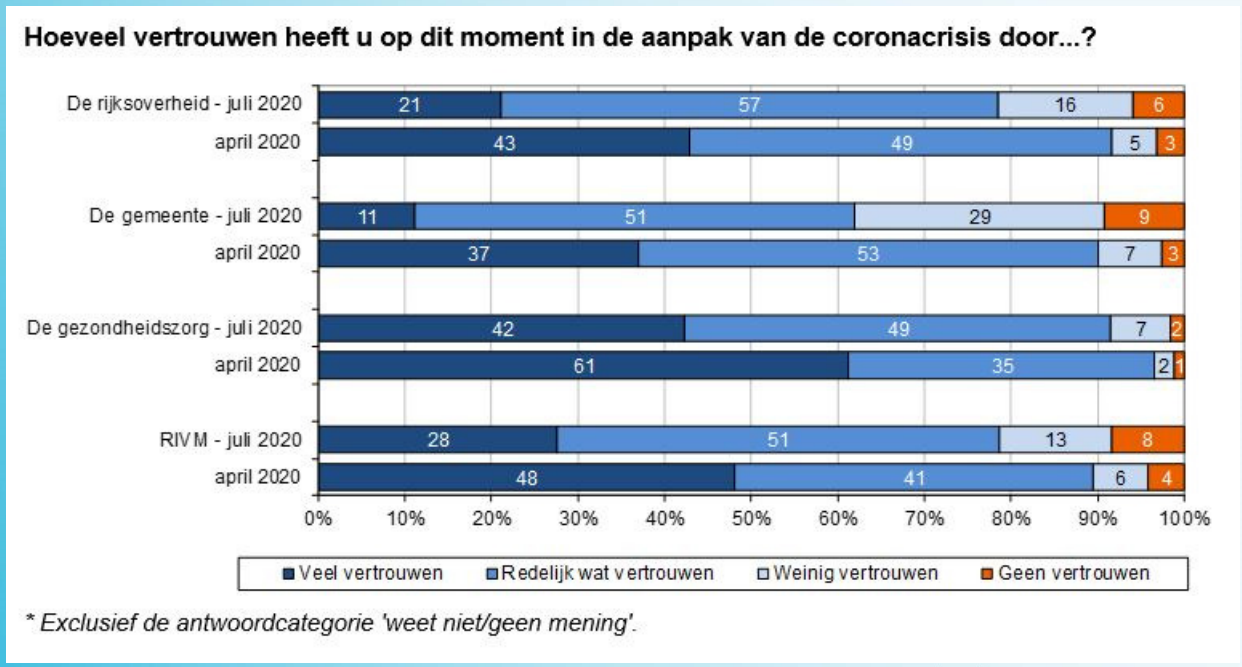

Burgerpanel: enquête effecten Corona inwoners

De mate waarin mensen zich zorgen maken over corona gerelateerde zaken is weinig veranderd, maar men maakt zich wel meer zorgen over de veiligheid in Tilburg. Daarbij lijkt het niet zozeer over criminaliteit te gaan maar eerder over het (gebrek aan) afstand houden.

Burgerpanel: enquête effecten Corona inwoners

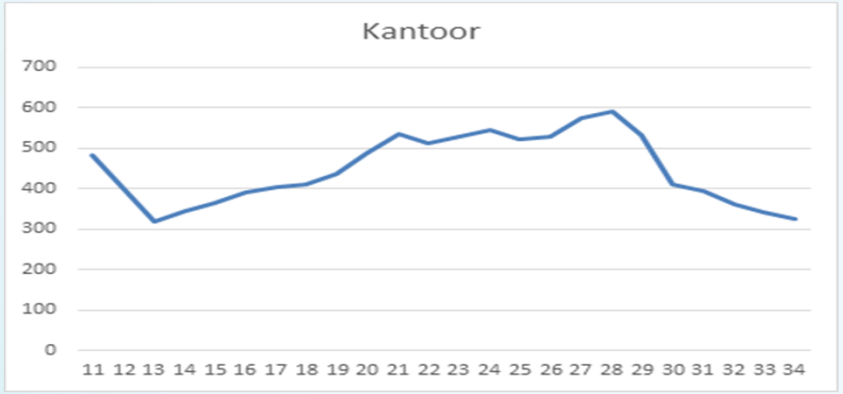

Het vertrouwen dat mensen hebben in de aanpak van de crisis door rijksoverheid, gemeente, gezondheidszorg en RIVM is afgenomen ten opzichte van de vorige peiling.

Vergeleken met april zijn mensen minder tevreden over de informatie die over het coronavirus en de coronacrisis verspreid wordt: minder mensen kunnen de juiste informatie vinden, vinden de informatie duidelijk of vinden dat er voldoende informatie wordt verspreid.

Bedrijfsvoering

Medewerkers op kantoor - thuiswerken
Na de boodschap ‘werk thuis tenzij dat niet kan’ is het gemiddeld aantal gebruikers per week dat op kantoor werkte sterk afgenomen. Vanaf begin mei, na de versoepeling van de rijksmaatregelen, stijgt het werken op kantoor weer en lijkt nu te stabiliseren. De scherpe daling aan het einde kan worden verklaard door de vakantieperiode.

Ziekteverzuim
Het verzuim laat vanaf april een dalende trend zien, zowel in percentage als in meldingsfrequentie. Met name de verzuimfrequentie ligt vanaf april een stuk lager dan in 2019. Een verklaring van de daling kan liggen in het feit dat een groot deel van de medewerkers thuiswerken en zich minder snel ziek melden met lichte klachten. Er zijn nog geen tekenen dat thuiswerken en de balans tussen werk en privé tot extra spanningen en/of stress leiden. Waar nodig wordt maatwerk geleverd.

